

مدیریت

و

پشتیبانی توسعه شهری

مؤلفین: مریم آزادی

حمید عشقی

مهندس پژمان ایران دوست

سرشناسه	:	عشقی، حمید، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	مدیریت و پشتیبانی توسعه شهری/ مولف حمید عشقی، پژمان ایران دوست، مریم ازادی.
مشخصات نشر	:	اصفهان: چشم ساعی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۱۹۵ ص؛ ۱۴×۲۱ سم.
شابک	:	۲۲۰۰۰ ریال 5-0-96408-600-978 :
وضعیت فهرستی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	شهرسازی -- ایران -- طرح و برنامه ریزی
موضوع	:	شهرسازی -- طرح و برنامه ریزی
موضوع	:	توسعه پایدار شهری -- ایران
موضوع	:	توسعه پایدار شهری
شناسه افزوده	:	ایران دوست، پژمان، ۱۳۵۶ -
شناسه افزوده	:	ازادی، مریم، ۱۳۵۷ -
رده بندی کنگره	:	۱۳۶/الف ۹۵۶ HT۵۱
رده بندی دیویی	:	۳۰۱.۱۲۱.۰۹۵۵

انتشارات چشم ساعی: اصفهان، میدان جمهوری، بساطت مسکن، کوچه شکوفه، تلفن: ۰۳۱۳۳۳۸۲۹۲۵

عنوان کتاب:	مدیریت و پشتیبانی توسعه شهری
مؤلف:	حمید عشقی، مهندس پژمان ایران دوست، مریم ازادی
موضوع:	انتشارات چشم ساعی
براستار و طراح جلد:	الهام سادات سلجوقیان
تاریخ چاپ:	چاپ اول / ۱۳۹۵
مبارگان:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۲۲۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۶۴۰۸-۵

فهرست عناوین

۱	پیشگفتار
۳	چکیده
۷	مقدمه
۹	معماری و است
۹	هدف و مأمیت عمار
۱۱	چه عواملی بر مری تاثیر گذارند
۱۳	طراحی معماری
۱۹	بررسی خانه در معماری ایران
۲۱	اهداف و وظایف
۲۳	آشنایی با برخی مفاهیم فضای شهری
۲۳	شهر
۲۴	برنامه ریزی شهری
۲۵	شهرسازی
۲۵	مدیریت شهری
۲۶	طرح ریزی شهری
۲۶	سیما و منظر شهر
۲۷	طراحی شهری
۲۸	طرح هادی شهری
۲۹	طرح جامع شهری
۳۰	طرح تفصیلی

۳۱	محدوده شهر.....
۳۳	کاربری زمین.....
۳۴	سرانه های شهری.....
۳۵	سیمای شهری.....
۵۲	زیبا سازی شهری.....
۷۹	خلاقیت در زیبا سازی شهرسازی.....
۸۳	فضای شهری و اهمیت آن.....
۸۶	مبلمان شهری.....
۹۱	محوطه ساز بر اساس محیط های مختلف.....
۹۱	فضای شهر و چیدمان شهری.....
۱۰۴	جایگاه ایستگاه مترو در منظر شهری.....
۱۰۹	روشنایی در محوطه.....
۱۱۲	نقش نور در زیبا سازی فضاهای شهری.....
۱۱۸	علائم و تابلوها در سطح شهر.....
۱۲۹	مدیریت زباله های شهری.....
۱۴۰	طبقه بندی مواد زاید جامد.....
۱۴۱	آشغال.....
۱۴۱	خاکستر.....
۱۴۱	زایدات ناشی از تخریب ساختمان سازی.....
۱۴۲	زایدات ویژه.....
۱۴۲	زباله های صنعتی.....
۱۴۲	زباله های خطرناک.....
۱۴۳	زباله های بیمارستانی.....

۱۴۷	منبع تولید زباله های شهری
۱۵۰	ایستگاههای انتقال یا ترمینال های زباله
۱۵۲	سوزاندن
۱۵۲	محاسن و معایب
۱۵۴	کمپوست گیاهی
۱۵۷	دفن بهداشتی زباله
۱۵۹	انتخاب محل دفن زباله
۱۶۰	روشهای مختلف دفن بهداشتی زباله
۱۶۷	خلاصه
۱۶۸	منابع

پیشگفتار

تعریف معماری در فرهنگ لغت عبارت است از: هنر و علم طراحی و بنای ساختمان‌ها. معماری به عنوان اجتماعی‌ترین هنر بشری با فضای اطراف انسان مرتبط است. حضور فضا، بنا و شهر از گذشته تا امروز و در آینده، لحظه‌ای از زندگی روزمره آدمیان غایب نبوده و نخواهد بود. شهرها پر از ساختمان‌هایی هستند که با استفاده از مهارت‌های علمی و ریاضی طراحی شده‌اند. این مهارت‌ها در ترکیب با هم عناصر زیبایی‌شناسی نامیده می‌شوند. اصول زیبایی‌شناسی برگرفته از هنر، علم، ریاضیات در طراحی معماری مورد استفاده قرار می‌گیرند، مثل کاربرد خط، شکل، فضا، نور و رنگ برای ایجاد یک الگو، توازن، ریتم، کنتراست و وحدت. این عناصر در کنار هم، معماران اجازه می‌دهند تا ساختمان‌های زیبا و مفید خلق کنند. به بیان بهتر، اصل زیبایی‌شناسی به اضافه جنبه‌های ساختاری به ساختن یک ساختمان موفق کمک می‌کند. موضوع معماری درباره فضا است. تعاریف مختلفی که تاکنون از معماری ارائه شده است، اغلب به گونه‌ای بر اهمیت فضا در معماری تاکید می‌کنند، بطوری که وجه مشترک بسیاری از این تعاریف، در تعریف معماری به عنوان فن سازماندهی فضا است. به عبارت دیگر موضوع اصلی معماری این است که چگونه فضا را با استفاده از انواع مصالح و

روش‌های مختلف، به نحوی خلاق سازماندهی کنیم. از دیدگاه اگوست پره (Auguste Perret)، معماری هنر سازماندهی فضا است و این هنر از راه ساختمان بیان می‌شود. ادوارد میلر اپژوکوم (Edvard Miller Upjokom) نیز معماری را هنر ساختن و هدف کلی آن را محصور کردن فضا برای استفاده بشر تعریف می‌کند. گفته لامونت مور (Lamont Moore) نیز معماری هنر محصور کردن فضا جهت استفاده بشر است

چکیده

بحث زیبا سازی شهری و طراحی مدلی مناسب در منظر شهری موضوعی است که مدتهای بسیاری است که در رسانه ها و از سوی کارشناسان متعدد به آن پرداخته می شود. با وجود آشفتنگی کنونی در طراحی شهری تهران و نیز با توجه به محدودیت هایی که در این زمینه در این شهر وجود دارد قدرت تغییرات به اندازه فراوانی کاهش پیدا می کند. با این حال به صرف محدودیت های موجود نمی توان نسبت به همان اندک تغییراتی تفاوت بود.

دو سال پیش رسانه ها به نقل از مدیران شهری خبر از طرح جامع زیبا سازی در پایتخت دادند. در خبر های آن زمان پیرامون چگونگی تدوین چنین طرحی آمده بود که سازمان زیباسازی با ایجاد گروه های مطالعاتی و تحقیقاتی و با کمک از مراکز علمی و هنری و کارهای تحقیقاتی طرح جامع زیباسازی شهر تهران را در دست بررسی و تدوین دارد که در این طرح اصول زیبا سازی شهری و زیباسازی تهران در شب و روز تدوین خواهد شد. قرار بود با تدوین طرح جامع زیباسازی تهران در واقع یک سند و راهکار مدون برای رسیدن به استانداردهای زیباسازی شهری داشته باشیم تا مسئولان سازمان زیباسازی شهر تهران با استفاده از آن، این استانداردها را انجام دهند.

چنان که اعلام شده بود در این طرح بیش از ۸۰ درصد از کارهای سازمان زیباسازی با کمک شوراهای هنری و علمی انجام می شود و با استفاده از تمام ظرفیت های علمی و هنری شهر به سمت ایجاد شهر قابل سکونت هستیم. آنگونه که از زبان مسئولان شهری اعلام شده بود با استفاده از این طرح جامع سلاقی متعدد در انجام فعالیت های زیباسازی کنترل شده و همه در جهت انجام یک برنامه حرکت خواهند کرد. نتیجه چنین رویکردی میتواندست ایجاد فضایی پرنشاط و قابل زندگی در محیط خن شهر باشد که با بی توجهی، به شهری پردغدغه و نازیبا تبدیل شده است.

به گفته کارشناسان روش های تصمیم گیری دیگری در زیباسازی شهری با بزرگی و وسعت تهران جوابگو نیست و نمی توان با این روش ها به نتایج قابل قبولی رسید در حالی که با استفاده از روش های جدید و علم روز تکنولوژی جدید باید فضای شهری را به سمت ایجاد آرامش و احساس رضایت شهرتدال پیش برد. با این حال معلوم نیست آن برنامه جامع در زیباسازی شهر تهران عملاً به اجرا جامد. هر چه هست شهر ما هنوز در پشت چهره ای خاکستری پنهان شده و انبوه مناظر مغشوش در اطراف ما فراوان دیده می شود. کافی است به تابلوهای مغازه ها در یک خیابان

نگاه کنیم، چنان اغتشاشی در طراحی سر در مغازه ها وجود دارد که انسان قادر نیست برای مدتی طولانی به آنها خیره شود.

کارشناسان بر این باورند که طراحی فضاهای شهری با تمامی تسهیلات و تجهیزات محیط مناسبی را برای زندگی و فعالیت شهری فراهم می آورد و اثاثیه و تجهیزات خیابانی به هويت بخشیدن به یک مکان، به ایجادیا اصلاح فضاهای شهری مؤثرند. بر این اساس پروژه های احیای فضاهای شهری، چه بزرگ، چه کوچک و چه به شکل پهنه های پیاده سازییا تعریض پیاده روها، فرصت هایی برای طراحی مجدد و همه جانبه اثاثیه نمایی فراهم می آورند، وجود هدف و انعطاف پذیری در طرحهای شهری که در برنامه استراتژیک مدنظر است، موجب استفاده بهینه از منابع شهرها برای توسعه و تأمین نیازهای شهرها در آینده می شود.

«دکتر وازار مرادی مسیحی» شهرساز و صاحب نظر در این حوزه درباره رویکرد استراتژیک در شهرسازی می گوید: «درمورد برنامه راهبردی استراتژیک تعاریف بسیاری وجود دارد و به اعتقاد برخی شیوه ای سیستماتیک برای ایجاد برقراری پیوستگی بین اقدامات اولویت دار با در نظر داشتن ضعف و قوت و همچنین فرصت ها و تهدیدات است.»

مرادی، استراتژی را به عنوان الگویی هدایتی برای اقدامات و تصمیمات مستمر دانسته و می افزاید: «اگر بخواهیم از منابع به مؤثرترین شکل استفاده کنیم، باید تصمیمات درستی برای استفاده مؤثر از منابع موجود و اجرای دقیق استراتژی عملی تعیین شده اتخاذ شود. مدیریت استراتژیک، تصمیمات و فعالیت هاییکپارچه برای توسعه استراتژی های مؤثر، اجرا و کنترل یا ارزشیابی نتایج آنهاست.»

این کارشناس سرعت مده میان برنامه ریزی استراتژیک و مدیریت استراتژیک را زمان دانست و می گوید: «برنامه های استراتژیک با دیدی بلندمدت از آینده بر اساس شناسایی نیروهای محرکه کلیدی و مدیریت استراتژیک در کوتاه مدت سازمان های مربوط به خود اهداف می کند.»

مرادی همچنین معتقد است مفادیم برنامه ریزی استراتژیک و ساختاری در کشور ما در یکدیگر ادغام شده در حالی که برنامه ریزی استراتژیک رویکردهای متفاوتی چون اقتصادی، اجتماعی و هماهنگ کننده دارد و برنامه ریزی ساختاری رویکردهای کالبدی و فیزیکی را دنبال می کند.

وی وجود هدف و انعطاف پذیری در تهیه برنامه ها و طرح های شهری را ضروری دانسته و می گوید: «توجه به این فاکتورها موجب برنامه ریزی انعطاف پذیر و استفاده بهینه از منابع شهرها برای توسعه و تأمین نیازهای شهرها در آینده می شود.»

مقدمه

زیباسازی شهری امروزه به معنی زیبا کردن ظاهری، بزرگ و گریم نیست. برداشتن نازیبائی ها نه کافی است و نه دیگر پاسخگو. مشکل اصلی تعریف این واژه مهم از نگاه شخص مدیران است. امروزه لاجرم و ناگزیر به استفاده از واژه "کیفیت محیط شهری" در کنار زیباسازی می‌باشیم. یعنی هرآنچه به ارتقاء کیفیت زندگی مردم می‌انجامد و رابطه آن را با شهرشان بیشتر کند. "زیباسازی و کیفیت محیط شهری" از طریق ایجاد فضاهای شهری خاص، گشودن مفاصل جدید ارتباطی، گسترش ابزارهای استفاده، روان کردن محیط شهر، رفع نازیبائیها و... می‌کوشد تا محیطی فراهم آورد که شهروندان از بودن در آن احساس لذت کنند. هویت تاریخی و مذهبی خود را در آن باز یابند و در یک کلام به شهرشان احساس تعلق نمایند. تلاش مدیران شهرداریها با هزینه‌های فراوانی روبروست وقتی مردم از بودن در شهر احساس نارضایتی دارند.

این تلاش اگر چه کوتاه مدت نیست، اما برای آغاز آن سالها دیر شد. شهرها هر روزه به طرز کج و معیوبی توسعه مییابد و نیازهای اصلی ساکنین آن فراموش می‌شود و هرچه می‌گذرد این گسست خطرناک تر و بزرگتر خواهد شد.